

Den norske regjering
v/ Utenriksminister Jonas Gahr Støre
Utenriksdepartementet
Postboks 8114 Dep
0032 Oslo

Ikkespredningsavtalen – krav til en vellykket tilsynskonferanse

Atomvåpen er en av de aller største truslene mot menneskeheten og verdens stater har nå en unik mulighet til å hindre at de noensinne vil bli brukt igjen.

De senere års press på ikkespredningsregimet og den tiltagende faren for at atomvåpen skal falle i hendene på ikke-statlige aktører gjør at atomtrusselen nå virker større enn på mange år. Sentrale politiske og militære ledere i store deler av verden har erkjent at sikkerhetstrusselen fra disse våpnene idag er høyere enn sikkerhetsgevinsten, og at den eneste troverdige beskyttelsen mot atomvåpen er deres fullstendige avskaffelse. Fra å være en humanitær og folkerettslig forpliktelse har full atomnedrustning dermed også blitt en sikkerhetspolitisk nødvendighet.

Denne nyvunne erkjennelsen gir grunn til optimisme, og tilsynskonferansen 2010 fremstår som en unik mulighet for verdenssamfunnet til endelig å kunne vedta et bindende rammeverk for reell atomnedrustning innenfor rammen av Ikkespredningsavtalen (NPT). NPT har det siste tiåret vært under sterkt press, og etter vår oppfatning er enighet om et bindende rammeverk for nedrustning helt nødvendig for å bevare den videre tilliten til regimet – en tillit som er avgjørende for å hindre ytterligere spredning av atomvåpen og for å opprettholde sikkerhetskontrollen med all annen kjernefysisk virksomhet.

Regjeringen har i Soria Moria 2 erklæringen forpliktet seg til å arbeide for en verden fri for atomvåpen og pekt på viktigheten av en vellykket tilsynskonferanse i arbeidet for å redusere atomvåpenenes betydning. Norge har stor troverdighet i internasjonale nedrustningsprosesser etter innsatsen i arbeidet med konvensjonene for anti-personellminer og klaseammunisjon, og kan derfor spille en viktig rolle i å sikre en vellykket tilsynskonferanse ved å arbeide for oppslutning om følgende konkrete vedtak:

- **Bruk:** Konferansen må slå fast at konsekvensene av atomvåpenbruk vil stride mot de mest grunnleggende prinsippene innenfor internasjonal humanitær rett, blant annet fordi våpenet av natur ikke evner å skille mellom sivile og stridende samt forårsaker overflødig skade og unødvendig lidelse.
- **Mål:** Konferansen må slå fast at NPTs endelige mål er full atomnedrustning, og at samtlige statsparter er forpliktet til å bidra i dette arbeidet slik den internasjonale domstolen slo fast i sin rådgivende uttalelse i 1996.
- **Doktriner:** Konferansen må vedta konkrete tiltak for å redusere atomvåpenenes politiske og militære betydning. Atomvåpenstatene må bli enige om gjensidig ikke-førstebruk, samt garantere for at atomvåpen ikke vil bli brukt mot stater som ikke selv har slike våpen. Konferansen må samtidig slå fast nødvendigheten av å redusere, og snarest mulig eliminere, atomvåpenenes rolle.
- **Utvikling/modernisering:** Konferansen må slå fast at all form for utvikling, prøvesprengning og modernisering av atomvåpen vil bryte med NPTs intensjon, og at samtlige statsparter må

bidra til at prøvestansavtalen (CTBT) trer i kraft snarest mulig. En avtale om spaltbart materiale må også snarest fremforhandles.

- **Avvikling:** Konferansen må vedta et bindende rammeverk av konkrete, målbare tiltak for full atomnedrustning, og vedta å etablere et tillitbyggende system for verifisering og etterlevelse. Det må fastsettes tak for antall gjenværende atomvåpen innen definerte tidsfrister samt en tidshorisont for fullstendig avskaffelse av alle stridshoder.
- **Konvensjon:** Konferansen må vedta å starte forhandlinger om en konvensjon med forbud mot atomvåpen i tråd med forpliktelsen under artikkel VI i NPT. Disse forhandlingene må være åpne for alle interesserte stater, også de som per idag ikke er tilsluttet NPT.

Tilsynskonferansen 2010 er siste troverdige mulighet til å vise at reell atomnedrustning kan foregå innenfor rammen av NPT, og vi har tillit til at Regjeringen og Utenriksdepartementet vil gjøre sitt ytterste for å få til et vellykket resultat, i tråd med punktene over.

Dersom statspartene ikke lykkes med å komme til enighet om de nødvendige tiltakene for nedrustning, forventer vi at Regjeringen følger opp Soria Moria 2 erklæringen og umiddelbart starter arbeidet med en egen konvensjon som forbyr atomvåpen.

Vi, representanter for et bredt spekter av norske organisasjoner, støtter Regjeringens arbeid for en atomvåpenfri verden.

Oslo, 26. april 2010

Arbeidernes Ungdomsfylking	Norges Fiskarlag
Care Norge	Norges Fredslag
Caritas Norge	Norges Fredsråd
Changemaker	Norges Røde Kors
Den norske atlantehavskomiteé	Norsk Folkehjelp
Den norske legeföreningen	Norske leger mot atomvåpen
Den norske Pugwash-komiteén	Norsk Tjenestemannslag
Framtiden i våre hender	Plan Norge
Fredsinitiativet	Politiets Fellesforbund
Greenpeace	PRESS – Redd Barna Ungdom
Human-Etisk forbund	Røde Kors Ungdom
Internasjonal Kvinneliga for Fred og Frihet	Senterungdommen
Industri Energi	Sosialistisk Ungdom
KFUK-KFUM Global	Spire – Utviklingsfondets ungdom
Kristelig Folkepartis Ungdom	Stiftelsen Karibu
Landsorganisasjonen (LO)	Storebrand
Mellomkirkelig råd	Unge Høyre
Nansen Dialog (Nansenskolen)	Unge Venstre
Natur og Ungdom	Unio
Nei til atomvåpen	Utdanningsforbundet
Norges Bonde- og Småbrukarlag	Utviklingsfondet
Norges Bondelag	Vennenes samfunn Kvekerne